

CIJFER UIT DE ACTUALITEIT

5.171

In 2017 onderschepte de politie 5.171 'onregelmatige vreemdelingen' in West-Vlaanderen. Daarmee is het aantal aange troffen transmigranten wel met 28 procent gedaald ten opzichte van 2016 (toen nog 7.221), maar het blijft een hoog aantal. Volksvertegenwoordigers Sabien Lahaye-Battheu (Open VLD) en Brecht Vermeulen (N-VA) vroegen de cijfers op bij minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon (N-VA).

“

“De truc is plots beginnen roepen. ‘We weten dat jullie er zijn! Toon jullie!’ Zo zweten de verstopte transmigranten nog meer en kan m’n hond hen beter ruiken”

“Ziny ruikt het angstzweet van de transmigranten”

DE SPEURHOND VAN GEERT TOORTELBOOM ZOEKT NAAR VLUCHTELINGEN IN VRACHTWAGENS

ICHTEGEM De snelwegparkings in West- en Oost-Vlaanderen: die vormden de voorbije twintig maanden het werkerterrein van Geert Toortelboom en zijn patrouille- en speurhond Ziny. Als een van de weinige honden van 't land kan die actief vluchtelingen aanduiden in vrachtwagens, zelfs in de best afgesloten modellen.

DOOR OLIVIER NEESE

“Transmigranten opspeuren is niet nieuw voor me”, vertelt Geert Toortelboom. “Twintig jaar geleden al werkte ik in de haven van Zeebrugge, toen illegalen met de boot de overtocht naar Engeland wilden maken. Met het ontruimen van de ‘jungle van Calais’ gaf minister Weyts de opdracht aan Seris Security – waar ik deel van uitmaak – om snelwegparkings zeven nachten op zeven te bewaken. Zo werden Jabbeke, Mannekensvere en Drongen ons werkerterrein.” Met ‘ons’ doelt hij op zichzelf en zijn trouwe kompaan Ziny. De tweejarige Mechelse herder is niet alleen een prima waker, het is ook een van 's lands beste honden in het ‘actief aanduiden’ van transmigranten. Geert: “Bij een patrouille in Drongen trok mijn hond me mee naar de zijkant. Over de berm, richting E40. In het gras botsten we op drie mensen... In Jabbeke vonden we enkele vluchtelingen in een vrachtwagen. Toen de toegesnelde politie dat voertuig wou bekijken, trok Ziny me naar een andere, kleine vrachtwagen. *Deze zullen we moeten openen*, zei ik tegen de politie, *er zitten mensen in*. Toen de agent vroeg hoe zeker ik was van mijn hond, zei ik: *99 procent. Maar het is een afgesloten vrachtwagen, met een laadbrug voor de deuren*, keek hij verwonderd naar me. We maakten de chauffeur wakker en vroegen hem zijn laadbak te openen. Vier transmigranten...”

VIPS VAN KNACK ROESELARE BEWAKEN

“Mijn hond speurt naar een specifieke, nerveuze zweetgeur. Vluchtelingen zijn bang van honden, honden kunnen angst ruiken. Een truc die ik dan toepas: ik begin fel te roepen: *we weten dat jullie er zijn! Toon jullie! Kom tevorschijn!* Daardoor beginnen ze nog meer te zweten, waardoor het makkelijker wordt voor mijn hond.” De band tussen speurhond en begeleider is intens. “Onze hond dient niet enkel om te speuren, maar vooral voor onze bescherming. Vandaar dat ik hem nooit loslaat. In Drongen belandde ik in een groep Roemeense truckchauffeurs, die de parking niet wilden verlaten. In het tumult greep een man me bij mijn schouder. Zonder enig bevel duwde mijn hond – die altijd een muilkorf draagt – zijn arm weg.” Toen er na een rustperiode een tweede migratiestroom kwam, schreef de overheid een aanbesteding uit voor de parkingbewaking. De opdracht ging naar een kleinere, goedkopere speler op de markt. Momenteel staat Ziny even aan de zijlijn bij het vatten van transmigranten. “Jammer, maar we hebben werk genoeg. Mijn job bij Seris Security combineer ik met mijn zakenkantoor in het centrum van Ichtegem, m'n hondenschool Dog Training Group Alpha en het voorzitterschap van de Hondenfederatie V.O.E. Momenteel doen we kleinere opdrachten, zoals de vipbeveiliging bij volleybalclub Knack Roeselare. Maar voor hetzelfde geld krijgen we morgen telefoon en moeten we meteen uitrukken.”

SUPERNANNY

Geert Toortelboom groeide nochtans níet op met een viervoeter. “Van kindsbeen af zijn honden mijn passie, maar

“In een koffer verzamel ik geuren. Iemand wilde ook een lijkhond trainen. Via via zou hij wel aan lichaamsdelen geraken...”

thuis waren ze er niet aan. Ooit kwam ik naar huis met een asielhond. Een uur later mocht ik hem terugbrengen... Eenmaal op eigen benen haalde ik meteen een hond in huis. Constant ben ik met honden bezig: erover lezen, nieuwe methodes bestuderen, seminaries volgen, zelfstudie... Zo heb ik veel geleerd van het tv-programma ‘Supernanny’, waar ze werkten met onhandelbare kinderen. Honden zijn net als kinderen. Kijk, in mijn broekzakken zitten steeds twee lapjes leer. Zo hebben ze zeker mijn geur als ik even wil oefenen met mijn hond. Dan verstopt ik er eentje, en met het andere laat ik de hond zoeken. Van zodra ik van broek verwissel, moeten ook de lapjes mee.”

SCHILDPAD OPSPEUREN

Geert trekt regelmatig op pad met getrainde speurhonden om verloren gelopen honden te helpen opspeuren. “Haast dagelijks krijg ik zo’n hulpkreet binnen”, vertelt hij. “Het is niet mogelijk om telkens uit te rukken, en ook niet wenselijk. Als het van nature een angstige hond is, zouden we die weggagen met onze speurhonden. Een agressief dier zullen we evenmin zoeken. Als dat plots uit de struiken ons aanvalt... Onze gecertificeerde speurhonden zijn kostelijk, de prijzen variëren van 1.500 tot 25.000 euro.” En het belangrijkste: het team moet een duidelijk aanknopingspunt hebben. “Met dat ‘ze het dier vermoedelijk ergens op het einde van de dreef zagen’, hebben we niet genoeg. We moeten de exacte locatie weten. Met behulp van zijn dekentje of mandje kunnen we op pad gaan. Velen denken dat wij de speurhonden loslaten, een uurtje babbelen en dat ze dan samen terugkeren. Nee, als we een spoor vinden en een vermoeden hebben, trekken wij ons terug en roepen we het baasje. Hij moet zijn dier lokken, wij zouden de hond enkel weggagen. Eerlijk: Als we uitrukken, vinden we in 95 procent van de gevallen niets omdat er geen concreet aanknopingspunt is, het dier al te lang weg is of de

weersomstandigheden de sporen deden verdwijnen.” Niet enkel voor verloren gelopen honden worden Ziny en de andere speurhonden gevraagd. “We helpen ook bij het zoeken naar vermiste personen, zoals Jelle Vandemaele uit Roeselare. Zelfs voor een weggelopen schildpad werden we al eens opgeroepen. En bij een familievete, na een sterfgeval, moesten we in het huis zoeken of de overleden man nergens geld weggestopt had. Zulke opdrachten vergen veel tijd, waardoor we niet op alles kunnen ingaan.”

DRIE WAGENS

Hoe gek Geert is van zijn honden toont zijn woonkamer. Op een dikke mat ligt zijn vorige werkmakker, Isis. “Samen werkten we drie jaar lang tegen de tabakssmokkel in de Zeebrugse haven, daarna speurden we samen naar wapens en munitie. Als duo werden we zelfs tweede op het Belgisch kampioenschap gehoorzaamheid voor honden. Plots, een jaar of drie geleden, zakte hij door zijn poten. Voor mijn neus. Na scans en onderzoeken bleek dat een losgekomen stukje kraakbeen een bloedbaantje blokkeerde, iets wat één hond op een miljoen overkomt.”

“Twee maanden was hij verlamd. We moesten hem naar buiten dragen en op zijn blaas duwen zodat hij kon plas. Om de vier uur omdraaien om doorligwonden te voorkomen. Een maand lang heb ik mijn zaak gesloten om voor mijn hond te zorgen. Allerlei behandelingen, duizenden euro's kosten. Na drie maanden begon hij weer voorzichtig te lopen. Omdat mijn hond geen pijn had en een vechtertje is, heb ik er nooit gedacht om hem op te geven. Die hond heeft veel voor mij gedaan, het is mijn beurt om iets terug te doen. Hij is nu fulltime een gelukkige huishond.”

Zijn hondenliefde kan ver gaan. “Vroeger reed ik rond met een Citroën Berlingo. Wanneer we ergens stil stonden, begon Ziny als een gek te blaffen naar alles wat hij zag. Ik was dat zo beu, dat ik een nieuwe wagen kocht, een bestelwagen zonder ramen. Ik liet die meteen bestickeren, maar na één keer wilde Ziny er niet meer in. Vol stress omdat hij niets meer zag. Alles heb ik geprobeerd om het hem gewoon te laten worden, maar zonder succes. Daarom kocht ik nu weer een nieuwe wagen, een met ramen. Mijn derde in zes maanden tijd.”

USB-STICKS RUIKEN

Zijn kennis geeft Geert door via zijn hondenschool Dog Training Group Alpha en Alpha K9 Consulting. Die laatste legt zich toe op gedragsbegeleiding en het trainen van speurhonden. “Zonder reclame zitten mijn lessen na veertien dagen vol. Van professionelen die hun honden nóg scherper willen maken, tot particulieren die hetzelfde willen doen als wat ze zien op televisie. Elke hond met een neus kan speuren. En je kunt een hond ook naar alles laten speuren. Zowel naar wapens en munitie als naar geld en drugs. Maar ook naar gsm's, die binnengesmokkeld worden in de gevangenis. Of naar USB-sticks, bij huiszoekingen naar fraude of kinderporno. Dan zoeken we naar de geur van de elektronica. Een hond kan een fractie paardenvlees uit een vleeshoop halen. Dat hebben we – samen met Bruno Vander Stichele van Doggytalk – bewezen na een vraag van een universiteit, nadat fraude met bijgewerkt vlees aan het licht kwam.”

Een hond kan om en bij de veertien geuren aanleren. “Drugs- of explosievenhonden moeten de verschillende varianten herkennen. In mijn huidige trainingsgroep kiezen de meesten om hun hond te laten zoeken naar geld, enkelen opteerden voor munitie en nog een paar voor cannabis.” Om de honden te trainen, houdt Geert een koffer vol geuren bij. Kleine kokertjes met enkele luchtgaten. “Met daarin kogelhulzen, buskruit, geldbriefjes, een cannabisgeur... Iemand wilde ooit een lijkhond trainen. Via via zou hij wel aan lichaamsdelen geraken. Nee, daar begin ik niet aan!” (lacht)